

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

Pärnumaa

Kutsehariduskeskus

õppekavarühma tekstiili,
rõivaste, jalatsite valmistamine
ning naha töötlemine
hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2021

Sisukord

1.	Sissejuhatus	3
2.	Üldosa	4
1.2.	Ülevaade hinnatavatest õppekavadest	5
1.3.	Ülevaade õppijate arvust	7
3.	Õppekavarühma tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine analüüs hindamisvaldkondade lõikes	8
3.1	Õppekavad ja õppekavaarendus	8
3.2	Õppimine ja õpetamine	17
3.3	Õpetajad	25
4.	Hindamiskomisjoni peamised järeldused tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise õppekavarühma osas	29

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväärsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. EKKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga 06.09.2021. EKKA juhataja korraldusega nr 1.1-10/21/106 kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Raili Laas	kutseõppe ekspert, OÜ Yebisu Eesti kutseõppe valdkonna ja praktikajuhendajate koolitaja, Eesti Maastikuehitajate Liidu erialaarenduse, sh kutse andmise töörühma liige, komisjoni esimees;
Margit Puik	kutseõppe ekspert, Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri hindamiskoordinaator, komisjoni sekretär;
Ingrid Uus	kutseõppe ekspert, töötanud aastaid Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli käsitöö õppekavarühma kutseõpetaja ja praktikajuhendajana, osalenud käsitöö erialade riikliku õppekava koostamise töörühmas;
Karin Must	tööandjate esindaja, Paragon Sleep AS kvaliteedijuht, osalenud praktikate hindamistel, konsultandina Tekstiilitööstuse masinaoperaatori õppekava väljatöötamisel;
Maiu Antsmaa	tööandjate esindaja, Trimtex Baltic OÜ juhataja, Rõivatootjate Liidus olnud kutsestandardite väljatöötamise töörühmas; osalenud OSKA ekspertkogus "Rõiva-, tekstiili- ja nahatööstuse valdkonna tööjõu- ja oskuste vajaduse prognoos" 2018.

Hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKAg. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

COVID-19 pandeemiast tingituna olid kehtestatud piirangud, mis ei võimaldanud (komisjonil) füüsilist koolikülastust, mistõttu toimus hindamiskülastus virtuaalselt 25. oktoobril 2021 *Microsoft Teamsi* (MS) keskkonnas.

Virtuaalkohtumised *MS Teams* keskkonnas kooli haridustehnoloogiga, õppekavarühma erialade praktikajuhendajate/praktikakohtade esindajatega ja õppekavarühma vilistlastega toimusid 21. oktoobril 2021.

Komisjoni tööandjate esindajad tutvusid kooli õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega ning külastasid õppetöö/praktilise töö tegevusi 29. oktoobril 2021. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus kooli esitatud dokumentidega.

Külastus kulges lodusalt, sest oli kooli poolt hästi ette valmistatud, vestlustel osalejad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud. Probleeme ei esinenud.

Komisjoni koosolekul lepiti kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

EKKA esitas esmase aruande koolile 06.12.2021. Kool esitas täpsustused ja kommentaarid esmale aruandele 17.12.2021. Aruande lõpliku variandi koostamisel võttis komisjon arvesse kooli kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKAle 22.12.2021.

2. Üldosa

Kooli lühitutvustus

Pärnumaa Kutsehariduskeskus loodi 2003. aastal. Selleks korraldati ümber Pärnu Kutseõppekeskuse, Sindi Kergetööstuskooli ja Tihemetsa Põllumajandustehnikumi tegevus. 17 aastat on ühendatud kool kandnud nime Pärnumaa Kutsehariduskeskus.

Kooli õppetegevus toimub täna renoveeritud õppehoonetes Pärnu linna territooriumil aadressil Niidupargi 12. Kokku on koolil neli õppehoonet, võimla ja õpilaskodu. Pärnumaa KHK (edaspidi PKHK) on üks suuremaid kutse- ja täiendõppekeskusi Eestis, kus on ca 1100 õpilast tasemeõppes, üle 2000 õpilase aastas täiendusõppes ja 87 õpetajat. Kokku on koolis töötajaid 130, nendest mehi 41 (31%) ja naisi 89 (69%), (seisuga 25. 08. 2021). Kooli töötajate keskmine vanus on 52,3 aastat (seisuga 31.12.20)

2019/2020 kooli aastaraamatuga saab tutvuda [siin](#).

VISIOON: Hea mainega tunnustatud õpikeskkonnaga konkurentsivõimelisi töötajaid koolitav kutseõppeasutus.

MISSIOON: Koostöös huvigruppidega kaasaegsete kutseoskustega töötajate koolitamine ja aktiivne osalemine võrgustikes ning regionaalses arendustegevuses.

VÄÄRTUSED: Kvaliteet, uuendusmeelsus, koostöö, õppijakesksus, vastutustunne.

Pärnumaa Kutsehariduskeskuse tunnuslause on **Kutse heast koolist!**

Kooli üldeesmärk: Õppija vajadustele ning võimetele vastavate õpivõimaluste loomine ja koostöös huvigruppidega kaasaegsete kutseoskustega töötajate koolitamine, tagamaks eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus.

PKHK eripäraks on kompaktne koolilinnak loodussõbralikus keskkonnas Niidupargis ja laialdane erialade valik.

Arengekava peaeesmärgid tulenevad Elukestva Õppe Strateegiast 2020, milleks on:

- muutunud õpikäsitus;
- pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid;
- elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus;
- digipööre elukestvas õppes;
- võrdsed võimalused elukestvaks õppeks ja õppes osaluse kasv.

Kooli [arengukava](#) on kättesaadav kooli kodulehel. Pärnumaa KHK arengukava 2016-2020 koos tegevuskavaga töötati välja 2015. 2020. aasta lõpus pikendati antud kava aastani 2021.

Koolis on kuus õppevaldkonda ja 16 õppekavarühma (edaspidi ÕKR). Õppeosakondade alla kuuluvad õppekavatöörühmad (edaspidi ÕKTR), kes jälgivad muudatusi kutsestandardis ja riiklikus õppekavas ning arendavad välja uusi kooli õppekavasid. ÕKTR tööd juhivad ÕKTR juhid. ÕKTR põhiülesandeks on õppekavade arendus, sh rakenduskavade koostamine ja parendamine ning sisehindamise läbiviimine. Iga õppeaasta lõpus viib õppekavatöörühm läbi sisehindamise ja koostab eneseanalüüsi vormis aruande, mis on kättesaadav kooli siseveebis. Hindamise peamine eesmärk on anda hinnang ÕKTR tegevusele ja seada uued eesmärgid järgnevas õppeaastaks. Eesmärkide seadmisel lähtutakse kooli arengukavast ja ÕKTR sisehindamise/eneseanalüüsi aruandest.

Sisehindamise/eneseanalüüsi aruande koostamisse on kaasatud administratiivteenistus (personalijuht, töökeskkonnaspetsialist, kantselei juhataja, turundus- ja kommunikatsioonijuht), täiendus- ja überõppeteenistus (teenistuse juhataja, sekretär), õppe- ja tugiteenistus (õppe- ja tugiteenistuse juhataja), arendusosakond (osakonna juhataja) ja teenindusõppeosakond (osakonna juhataja, kutseõpetajad/õpetajad, praktikakorraldaja, rühmajuhatajad). Sisehindamiseks ja eneseanalüüsiks vajaliku informatsiooni koguvad kokku erialade kutseõpetajad ja ÕKTR juht. ÕKTR koosolekutel analüüsitakse tulemusi ja koostatakse sisehindamise/eneseanalüüsi aruanne, mis kooskõlastatakse osakonnajuhatajaga.

1.2. Ülevaade hinnatavatest õppekavadest

Hinnatavad õppekavad kuuluvad Tehnikaõppe õppeosakonda. Õppetöö toimub A õppekorpuses. Õppeosakonna juhataja on Jüri Puidet ja ÕKTR juht on Heli Sakk-Hännikäinen.

Tabel 1. Ülevaade rätsepa ÕKRI hinnatavatest õppekavadest seisuga 31.08.2021

Õppekava ja kood EHIS-es	Õppekava kvalifikatsiooni tase esmaõpe/jätkuõpe õppevorm	Maht EKAP	Rakendamise aasta	Õppekavade eest vastutav isik (nimi, amet, e-post)
Kergeste rõivaste rätsep 187197	Tase 4, esmaõpe, statsionaarne koolipõhine õpe	120	2017/2018	Heli Sakk- Hännikäinen e-post: heli.sakk@hariduskeskus.ee
Rätsep-stilist (spetsialiseerumine Naiste ülerõivaste valmistamine) 205838	Tase 5, jätkuõpe statsionaarne koolipõhine õpe	60	2019/2020	Heli Sakk- Hännikäinen e-post: heli.sakk@hariduskeskus.ee

Allikas: PKHK

Tekstiili õppekavarühmas on Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi EHIS) kinnitatud kaks õppekava, milliste alusel toimub ka õppetöö. Esmakordselt avati kodutekstiilide õmbleja eriala (haridusnõudeta) 2014/15. aastal. Viie aasta jooksul on toimunud muudatused õppekavade nimetustes ja sisus, vastavalt kutsestandarditele. Kergeste rõivaste rätsepa õppekava rakendus 2017/2018. õppeaastal. Kergeste rõivaste rätsepa õppekava aluseks on kutsestandard "Kergeste rõivaste rätsep, tase 4" Tehnika, Tootmise ja Töötlemise Kutsenõukogu 28.02.2017 otsus nr. 4 ja Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 "Kutseharidusstandard". Eelpool nimetatud õppekava rakendamisel tekkis vajadus jätkuõppekava järele. Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamisele) õppekava koostamise aluseks oli uus kutsestandard, mis kinnitati 28.02.17. Rätsep-stilisti õppekava rakendus 2019/20. õppeaastal. Esimene lend rätsep-stiliste lõpetas kooli 2020. aasta kevadel. Pärnumaa KHK andmetel õpib koolis 07.06.2021 seisuga tekstiili õppekavarühmas 29 õpilast. Kõik õppekavad on rakendatud koolipõhises statsionaarses õppes. Peale 2016/2017. õppeaastat toimunud kodutekstiilide õmbleja õpet (30 EKAP) töökohapõhises õppevormis pole sellel erialal vastuvõttu olnud. Samuti ei toimunud 2018/2019. õppeaastal vastuvõttu kergeste rõivaste rätsepa erialal. ÕKTR arvamusel oli ebaõnnestumise põhjusteks vähene täiskasvanukoolituskursuste arv eelneval õppeaastal, kuna eriala õpetajate arvates tulevad potentsiaalsed õppijad tasemeõppesse just läbi huvi äratamise lühematel kursustel. Et õppijate arv oluliselt ei väheneks, koostas ÕKTR täiendkoolituse õppekavasid ja koostöös Töötukassaga rakendati viis erinevat täiendus- ja ümberõppe õppekava: lõigete konstrueerimine ja modelleerimine (60t), lasterõivaste disain ja õmblemine (60t), õmblemise algõpe ja parandustööd (20t), kinniste töötlemine (20t).

1. 3. Ülevaade õppijate arvust

Tabel 2. Tekstiili ÕKRI õppijate arv õppeaastate kaupa

Õppekava	Õppijate arv 2016/2017	Õppijate arv 2017/2018	Õppijate arv 2018/2019	Õppijate arv 2019/2020	Õppijate arv 2020/2021
Kodutekstiilide õmbleja	12* A- 12 L- 11				
Rätsepatöö	A- 9 L- 8	A- 10 L- 8	L- 10		
Kergeete rõivaste rätsep		A- 10	A- 0 L- 10	A - 16 L- 10 Akad 1	A- 15 L- 11 Akad 3
Rätsep- stilist (spetsialiseerumine Naiste ülerõivaste valmistamine)				A-13 L-12 Akad 1	

Allikas: Õppeinfosüsteem (ÕIS)

A- Alustajad, L- Lõpetajad

Õppegruppide täitumine on viimastel aastatel olnud konkursiga ja seotud tööturul toimuvate muutustega. On kasvanud vajadus olla endale ise tööandjaks, töötada kodus- luues paindlikumad tingimused rätsepatöö tegemiseks. Kutseõppesse õppima asunud täiskasvanud õppurite (25-aastased ja vanemad õppurid) osakaal tõusis 2017/18. õppeaastal võrreldes eelnevaga. Aastal 2018 osakaal suurenes veelgi, moodustades 25% õppijate koguarvust. Kasvanud on ka kutseõppesse astunud kõrgharidusega täiskasvanute osakaal. Vestlustest kooli esindajatega tuli välja, et kooli õppima tullakse kindla valikuga ning edasiõppimissooviga, mis näitab ka väikest õpingute katkestamise protsenti. Õpingud katkestanute osakaalu trendid on kajastatud Õppeinfosüsteemist (ÕIS).

Tabel 3. ÕKR katkestanute osakaal

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Katkestanute %	11. 1%	22.7 %	9.1%	0%	0%	3%

Allikas: PKHK

Kooli hinnangul on väljalangemisel majanduslikud põhjused ja omal soovil õpingute katkestamine ning viimaste aastate väike katkestajate arv on seletatav eriala populaarsusega (üks õppija kolme aasta kohta).

3. Õppekavarühma tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine analüüs hindamisvaldkondade lõikes

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Analüüs

3.1.1. Õppekavaarendus

Kooli eneseanalüüsi põhjal on hinnatavas ÕKRis õppekavade koostamisel ja arendamisel lähtunud tööandjate vajadustest (peamiselt Pärnu regiooni tekstiili valdkonna õmblusettevõtted) ning OSKA raportitest, milles on välja toodud, et rõiva ja tekstiili ning nahatöötlemise (edaspidi RTNT) ettevõtetel on suur kontsentratsioon Pärnumaal.

Seoses rätsepatööga seonduvate kutsestandardite uuendamistega ja rätsep-stilisti, tase 5 õppekava kinnitamisega, koostati kooli õppekava mahuga 60 EKAPit. Rätsep-stilisti keskhariduse baasil jätkuõppe õppekava (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine) olulisus seisneb kooli analüüsi põhjal selles, et Pärnu maakonnas paikneb väga palju rõiva- ja tekstiilivaldkonna ettevõtteid või nende tootmisüksuseid ning sihtrühmal puudus enne vastav spetsialiseerumise õppevõimalus.

Õppekavade koostamine ja arendus toimub vastavalt tööturu vajadustele ja sellesse protsessi on kaasatud eelkõige tööandjad, erialaõpetajad, Haridus- ja Noorteameti (edaspidi Harno) spetsialistid. Kool on eneseanalüüsis välja toonud, et 2016 toimus tekstiili valdkonnas kaks koostöökohtumist/ümarlauda AS Wendre, töökohapõhise õppe koordinaatori ja praktika juhendajatega. Vestlusest tööandjatega jäi kõlama nende huvi olla rohkem kaasatud õppekavade arendusse.

Tekstiili- ja nahatöötlemise valdkonna õppekavade arendustegevuses oli suund 2015/16. õa töökohapõhisesse õppesse. AS Wendre ettepanekul alustati kodutekstiilide õmbleja, tase 3 töökohapõhise õppega. Valmis kodutekstiilide õmbleja üheaastane töökohapõhine õppekava. Õppe rahastus saadi projektist PRÕM (*Tööturu vajadustele vastava kutse- ja kõrghariduse arendamine*). Töökohapõhises õppes alustas 15 õppijat, sh 8 õppijat olid AS Wendrest ja ülejäänud komplekteeriti huvilistest. Kursuse lõpetas 8 õppijat, kes kõik olid AS Wendre töötajad.

Kooli esindajatega vesteldes selgus, et töökohapõhine õpe on ettevõtete poolt ootele jäänud ning ühtlasi toodi välja, et suuremate tekstiiliettevõtete puhul selline õppevorm ennast ei õigusta. Peamiseks põhjuseks on rahastus, mis ei innusta tööandjat suunama oma töötajat õppima. Väikeettevõtjatele on aga õppega kaasnev juhendamine lisatöö oma töö arvelt.

Kerge te rõivaste rätsepa õppekava rakendus 2017/18 ja rätsep-stilisti õppekava rakendus 2019/2020. õa-l. Järgmine vastuvõtt rätsep-stilisti erialale on planeeritud sügisel 2022. Kerge te rõivaste rätsepa ja rätsep-stilisti riikliku õppekava koostamise töörühma kuulus ka Pärnumaa KHK ÕKTR juht.

Kooli eneseanalüüsis tuuakse välja, et rätsep-stilisti õppekava ettevõtluse mooduli suunitlus on äriplaani koostamisele, mille raames saab õpilane omandada majanduse, õiguse ning karjääriplaneerimise alused. Olles tutvunud kooli esitatud dokumentidega on komisjon arvamusel, et mooduli rakenduskavas ei ole ära toodud äriplaani koostamise eesmärki ega ülesannet, vaid viidatakse äriidee ja ärimudeli koostamisele ning ühes ülesandes on välja toodud vaid äriplaani finantsosa

koostamine. Komisjon teeb ettepaneku tuua rakenduskavas selgemalt välja äriplaani koostamine, et ettevõtlusmooduli suunitlus oleks arusaadav.

Rätsepa õppe konkurentsivõimet ning jätkusuutlikku arengut kasvatab investeerimine moodsasse tehnoloogiasse, nt 2021. õppeaastast saavad tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise (edaspidi RTNT) õppekavariühma õppurid CAD-tarkvara Gerber abil lõikeid konstrueerida ja modelleerida. Selliseid tuleviku tehnilisi teadmisi omandades saab panustada koostöösse regiooni õmblusala ettevõtetega või alustada ise äri uue digitaalse tootearenduse teenust arendades. Kooli arvutiklassis on alates 2021/22. õppeaastast võimalik õpetada samaaegselt 15 konstruktorit ja õpetaja arvuti on varustatud suurema õppe-ekraaniga. Selline suur investeeering on hea algus digipöördele, mis tagab jätkusuutliku õppe. Ühtlasi annab see eriala lõpetanutele eelise tööturul ning võimaluse rakendada oma tehnilisi teadmisi ettevõtete tootearenduses nii seeria- kui individuaaltootmises.

Kool tõi nii eneseanalüüsis kui ka vestlustes välja, et õppijate ja tööturu koolitusvajaduste väljaselgitamiseks Eestis ja regioonis kaasatakse huvigruppe (õpilased, tööandjad, vilistlased, Eesti Töötukassa), rakendades erinevaid koostöövorme: tagasisideküsitlusi õppijatele, kohtutakse tööandjate ja vilistlastega ning kaasatakse neid õppeprotsessi (õppekäigud, kooli kutsevõistlused, külalistunnid, praktikad ja eksam). COVID-19 pandeemiast tingituna on ajutiselt õppekäigud katkestatud, kuna ettevõtted ei ole hetkeolukorda arvestades valmis õppijaid vastu võtma.

Täiendusõpe

Kooli eneseanalüüsis on välja toodud, et perioodil 2016-2020 oli kalendriaastas täiendusõppe kursustel 160 alustanud ja 155 lõpetanud õppijat (Tabel 4) ning kool on esitanud ülevaate õppekavadega seotud [täiendusõppe kursustest](#) 2016-2020 kalendriaasta lõikes. Koolitusi on rahastanud õppija ise, tööandja, HTM (RKT alusel), töötukassa koolituskaardiga „Tööta ja õpi“ programmi raames. Kokku korraldati aastatel 2016-2020 õppekavariühmas 19 kursust, mahuga 1490 akadeemilist tundi.

Tabel 4. Ülevaade rätsepa eriala õppekavadega seotud täiendusõppe kursustest 2016- 2020 kalendriaastal

Kalendri aasta	Toimunud kursuste arv	Kursuste maht tundides kokku	Kursust alustanute arv	Kursust lõpetanute arv
2016	1	200	10	9
2017	6	484	62	60
2018	6	344	40	38
2019	2	120	*8	17
2020	4	342	31	31
Kokku	19	1490	160	155

*ühe kursuse üheksa õppijat alustas 2018. ja lõpetas 2019. aastal ning ei ole arvestatud 2019 alustajate hulk. Allikas: PKHK Täiendus- ja ümberõppe teenistus

Täiendusõppe kursused on välja toodud kooli [kodulehe koolituskalendris](#) ning eneseanalüüsi põhjal on aastate lõikes huvi täiendusõppe vastu olnud kasvavas trendis. Samuti tuuakse aruandes välja, et

rätsepatöö ja õmblemine ei ole populaarsust kaotanud, mida näitab täienduskursusi läbinute arv. Näiteks 2016. aastal tellis AS Wendre koostöös töötukassaga põhjaliku masinõmbleja koolituse, mis sai õppijate ja AS Wendre poolt väga positiivse tagasiside.

Kool kasutab avatud õpet eriala populariseerimiseks ning avatud õppe pakkumisel võib tekstiili õppekavarühma kooli teistele õppekavarühmadele eeskujuks tuua. Nii kooli eneseanalüüsist kui ka vestlustest õppijatega tuli välja, et mitmed täiendusõppe lõpetajad on tulnud edasi õppima erialale.

Eneseanalüüs on kool välja toonud, et tekstiili õppekavarühm on läbi aastate pakkunud täiendusõppijatele avatud õpet, kus koos statsionaarse õppe õppijatega läbitakse tasemeõppe õppekava moodulid. Tasemeõppe õppekava analüüsides, komisjon kooli eneseanalüüsist väljatoodud mooduleid ("Mantli töötlemine", "Nahktoodete töötlemine", "Voodrita või õmblemine") ei leidnud. Komisjon tunnustab kooli algatust integreerida täiendus- ja tasemeõpet, mis annab võimaluse õppijale erineval viisil ja omas tempos eriala omandada. Komisjon teeb siinjuures ettepaneku kajastada need võimalused ka kasutusel olevates õppekavades.

Kooli aruande põhjal on õmblusettevõtete ja täiendusõppijate tagasisidele toetudes koostatud ja viidud läbi koolitus "Kerge rõivaste konstrueerimine ja modelleerimine". Kokku on korraldatud koolitust seitsmel korral, sh neli korda RKT tellimusena ja kolm korda avatud turule (maksja on õppija ise, ettevõtte või töötukassa). Tööandjad ja õppijad andsid vestlustes hindamiskomisjoniga koolis pakutavale täiendusõppe moodulitele positiivse tagasiside ning mitmed väitsid, et on ka ise pakutavatel kursustel osalenud.

Kooli aruande põhjal on täiendus- ja ümberõppe koolituste sihtrühmadeks kõik õpivõimelised, madala haridustaseme või erialase haridusega täiskasvanud (riikliku koolitustellimuse (RKT) tasuta koolitused), töötukassa kliendid – töötavad ja töötud täiskasvanud, vilistlased ja varem täienduskoolitusel osalenud, ettevõtted ja nende töötajad, kogukonna liikmed. Sisendid täienduskoolituse vajadusteks ja õppekavade koostamiseks on saanud OSKA uuringute tulemustest, tööandjatelt, koolituste tagasisidest ja töötukassa soovitudest. PKHK on Eesti Töötukassa koolituskaardi partner ning enamuse täiendusõppijaid tuleb õppima töötukassa koolituskaardiga programmi „Tööta ja õpi“ raames, mis on suunatud nii töötavate kui töötute sihtgruppidele.

3.1.2. Õppekavade moodulid

Dokumendianalüüsist selgus, et RTNT ÕKRI õppekavade moodulite rakenduskavad on üles ehitatud väljundipõhise õppe põhimõtetest lähtuvalt. Õppekavad on leitavad kooli kodulehel.

Vestlustest kooli personaliga selgus, et moodulite rakenduskavade arendusega tegelevad ÕKTRI juht ja liikmed.

Kool on eneseanalüüsist välja toonud, et koolituste tagasiside küsitluste tulemusena tekkis vajadus individuaalõmblusalaseks koolituseks, milles õpetatakse lõikeid konstrueerima ja modelleerima, tooteid disainima, rõivaid õmblema ja parandama ning kaunistama lisanditega. Tagasisidet arvestatakse õppekavade koostamisel ja olemasolevate arendamisel. Näiteks on õppekava valikainetesse lisandunud rõivaste renoveerimine (rõivaste uuendamine) ja parandustööd.

Kerge rõivaste rätsep, tase 4

Moodulite rakenduskavasid koostatakse ja täiendatakse koostöös vastava mooduli õpetajatega. Hinnataval perioodil ei ole õppekavas ja rakenduskavades suuri muudatusi tehtud. Suurim muudatus, mis kajastus kooli eneseanalüüsist, oli mooduli "Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused" uue mooduliga "Õpitee ja töö muutuv keskkonnas" asendamine 2019/2020. õppeaastal, muudatus

rakendatakse 2021/2022. õppeaastal. Analüüsid õppekavasid ja rakenduskavasid, ei leidnud komisjon seda muudatust. Komisjon soovib dokumendid ajakohastada.

Dokumentide analüüsi põhjal jääb komisjonile ebaselgeks, kuidas saavutatakse 4. taseme õppekavas „Kergete rõivaste rätsep“ kutsestandardis välja toodud materjalide valiku ja käitlemisega seotud kohustuslikud kompetentsid (nt *annab soovitusi kergete rõivaste tegumoe ja materjalide valikul, valib kergete rõivaste õmblemiseks vajalikud materjalid (põhimaterjal, vooder), furnituuri (nööbid, pandlad, lukud) ja abimaterjalid (tugevdusmaterjalid, õlakud), kergete rõivaste materjalide ja abimaterjalide omadused* jt). Õppekava 3. moodul „Õmblustehnoloogia alusõpe“ (10 EKAP) eesmärgis on välja toodud kodutekstiilide õmblemine, mooduli esimeses õpiväljundis kajastub vaid kergete rõivaste õmblemiseks vajalik materjal, mooduli teemades kajastuvad erinevad materjaliõpetuse teemad. Samuti ei selgu iseseisvatest töödest ja praktilistest töödest kergete rõivaste õmblemiseks vajalike materjalide temaatikat. Lisaks on antud mooduli esimese väljundi hindamiskriteeriumid madalamad kui väljund ning seega pole nende kriteeriumite alusel võimalik hinnata väljundi saavutatust. Sama mooduli rakenduskavas on kokkuvõtva hinde kujunemise juures välja toodud suur hulk hindamisülesandeid, kohati ka dubleerivaid. Rakenduskavast ei selgu, kuidas on eristatavad praktilised tööd ja iseseisvad tööd, kuna dokumendist loeb välja mitmeid kattuvaid tegevusi. Komisjoni arvates puudub selle mooduli rakenduskavas osaliselt loogiline sidusus, sellest tulenevalt soovib komisjon vaadata üle kogu mooduli sisu ning teha mooduli rakenduskavas vajalikud muudatused, pidades silmas mooduli eesmärki, terviklikkust ning sidusust. Kuna materjaliõpetus on rätsepa õppe baasoskus, siis soovib komisjon kirjutada rakenduskavas selgemalt lahti materjaliõpetuse sisu nii, et see vastaks kutsestandardis välja toodud tegevusnäitajatele. Ühe võimalusena soovib komisjon kaaluda 4. taseme õppekava põhiõpingutesse materjaliõpetuse baasmooduli loomist.

Arvestades rõiva- ja tekstiilitootmise arengusuundi, soovib hindamiskomisjon kaaluda võimalust põhiõpingutes käsitleda materjaliõpetuse teemade hulgas materjalide ümbertöötlemist ja taaskasutamist. Siinjuures näeb komisjon õppe rakendamisel võimalust koostöökis erinevate regiooni tekstiiliettevõtete ajakohaste ja ümbertöödeldavate materjalide kasutamise ja käsitlemise võimaluste osas.

Rätsep-stilist, tase 5

Rätsep-stilist, tase 5 õppekava rakenduskavas esineb mitmeid kattuvusi võrreldes kergete rõivaste rätsepa, tase 4 õppekava rakenduskavaga. Näiteks on (Tabel 5) 5. taseme põhiõpingutes moodul „Naiste voodriga vesti ja jaki õmblemine individuaaltööna“, mille eesmärk on: *õpetusega taotletakse, et õppija konstrueerib vesti ja jaki lõiked vastavalt figuurilt võetud mõõtudele, õmbleb ja viimistleb tooted kasutades sobivat tehnoloogiat ja järgides tehnoloogilist järjestust, täidab tööhutuse ja kvaliteedinõudeid*. 4. tasemel on valikõpingutes moodul „Voodriga jaki töötlemine individuaaltööna“, mille eesmärk on: *õpetusega taotletakse, et õpilane konstrueerib voodriga jaki lõike vastavalt tellija mõõtudele ja tegumoele ning õmbleb jaki, kasutades sobivat tehnoloogiat, järgib kvaliteedinõudeid, ajakava*. Kattuvusi võib leida ka moodulite väljundites, teemades, hindamiskriteeriumites, hindamisülesannetes. Tabelis 5 võib näha, et 4. taseme 1. õpiväljund koos hindamiskriteeriumitega kattub sisu poolest 5. taseme 2. õpiväljundiga. Lisaks on kattuvusi siin ka teemades ja hindamisülesannetes, milles ei väljendu 5. tasemele vastav sügavus ja keerukus aste. Lisaks toob komisjon näitena välja ka 5. taseme 2. õpiväljundi hindamiskriteeriumite mitte ühtivuse õpiväljundi, teemade ja hindamisülesandega.

Tabel 5. Kergete rõivaste rätsep, 4. tase 10. mooduli ja Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine), 5. tase 2. mooduli võrdlus

	Kergete rõivaste rätsep, 4. tase 10. Voodriga jaki töötlemine individuaaltööna 12 EKAP - valikõpingute moodul		Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine), 5. tase 2. Naiste voodriga vesti ja jaki õmblemine individuaaltööna - põhiõpingute moodul
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane konstrueerib voodriga jaki lõike vastavalt tellija mõõtudele ja tegumoele ning õmbleb jaki kasutades sobivat tehnoloogiat, järgib kvaliteedinõudeid, ajakava	Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija konstrueerib vesti ja jaki lõiked vastavalt figuurilt võetud mõõtudele, õmbleb ja viimistleb tooted kasutades sobivat tehnoloogiat ja järgides tehnoloogilist järjestust, täidab tööohutuse ja kvaliteedinõudeid
1. Õpiväljund	Omab ülevaadet voodriga jaki õmblemiseks sobivatest kangastest, vahe- ja abimaterjalidest nende kasutusvaldkonnast ja hooldusnõuetest ning sobivatest furnituuridest.	2. Õpiväljund	Valib kangad ja abimaterjalid rõiva valmistamiseks lähtudes nende omavahelisest sobivusest, tehnoloogilistest omadustest ning hooldustingimustest
1. ÕV hindamis-kriteeriumid	1. Nimetab ülesande põhjal voodriga jaki õmblemiseks kasutatavaid põhimaterjale, kasutades erialast sõnavara ja kirjeldab hooldusnõudeid 2. Valib ja nimetab kanganäidiste põhjal sobivaid abi- ja vahematerjale, kirjeldab kasutusvaldkondi ja tehnoloogilisi omadusi 3. Valib ülesande alusel jaki furnituuri, põhjendab oma valikuid	2. ÕV hindamis-kriteeriumid	Selgitab kliendi soovi, nõustab ja kavandab vähemalt kaks tegumoodi, võtab mõõdud lähtudes autori- ja tarbijakaitsega seotud aspektidega. Arvutab tellimustöö eripärast lähtuvalt õmblemiseks vajamineva kanga koguse ja teenuse hinna, lähtudes töömahukusest
1. ÕV teemad	1. MATERJALIÕPETUS 1.1. Jaki kangad 1.2. Vahe- ja abimaterjalid, nende sobivus põhikangaga 1.3. Voodriga jaki kangastest lähtuvad hooldusnõuded	2. ÕV teemad	Vesti ja jaki kangad. Abimaterjalid, vahematerjalid, nende sobivus põhikangaga. Voodriga vesti ja jaki kangastest lähtuvad hooldusnõuded
1. ÕV õppe-meetodid	Loeng, näidiste demonstratsioon, iseseisev töö	2. ÕV õppe-meetodid	Interaktiivne loeng, näidiste demonstratsioon, iseseisev töö
1. ÕV hindamis-ülesanne	1. Koostada juhendi alusel kaupluses müüdavate voodriga jakkide põhjal ülevaade õmblemiseks kasutatavatest kangastest	2. ÕV hindamis-ülesanne	Koostada kirjalikult juhendi alusel kaupluses müüdavate voodriga vestide ja jakkide põhjal ülevaade õmblemiseks kasutatavatest kangastest ja teha selle põhjal ettekanne klassis.

1. ÕV iseseisev töö	1. Koostada juhendi alusel kaupluses müüdavate voodriga jakkide põhjal ülevaate õmblemiseks kasutatavatest kangastest	2. ÕV iseseisev töö	Õpilane koostab kirjalikult juhendi alusel kaupluses müüdavate voodriga vestide ja jakkide põhjal ülevaate õmblemiseks kasutatavatest kangastest
		2. ÕV Praktilised tööd	Voodriga vesti ja jaki õmblemisel kasutatavate erinevate vahematerjalide tehnoloogiliste omaduste praktilised katsetused.

Allikas: PKHK moodulite „Voodriga jaki töötlemine individuaaltööna“ ja „Naiste voodriga vesti ja jaki õmblemine individuaaltööna“ rakenduskavad

Lisaks toob komisjon rakenduskavade analüüsi põhjal välja sisulisi kattuvusi ettevõtlusõppe moodulite puhul erinevatel õppetasetel ja moodulite vahel. Näiteks 4. taseme õppekava valikõpingute mooduli „Ettevõtlusõppe baasmoodul“ rakenduskava sisus on suuri kattuvusi 5. taseme ettevõtluse moodulite sisudega. 5. taseme õppekava moodulite „Ettevõtlus“ ja „Ettevõtlusõppe baasmoodul“ (viimane on valikmoodul) rakenduskavades on sisulised kattuvused väga suured. Näiteks on 3. väljund kirjeldatud järgmisena:

1. moodulis „Ettevõtlus“ - kavandab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast.
2. moodulis „Ettevõtlusõppe baasmoodul“ - mõistab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast.

Hindamiskriteeriumid on mõlemas moodulis identsed. Sarnaseid kattuvusi võib leida ka kõigi ettevõtlus moodulite vahel nii 4. kui ka 5. tasemel. Näitena võib siin välja tuua, et kõigis kolmes moodulis on 2. õpiväljund identne: *Kavandab turundustegevused äriidees kirjeldatud tootele, tarbijale ja turutingimustele.*

Komisjon leiab, et selline dubleerimine on põhjendamatu, kuna 5. tasemel on tegemist jätkuõppega ja eelnevas tasemeõppes võib olla õppijal ettevõtluse baasmoodul juba läbitud. Lisaks pöörab komisjon tähelepanu, et 5. tasemel tõuseb vastutus ja töö keerukus, seda vahet antud moodulite puhul välja tuua ei saa. Komisjon soovib kriitiliselt üle vaadata ettevõtlusega seotud moodulid ning koostada need selliselt, et õppijal oleks erinevatel tasemetel ja erinevate valikute puhul võimalik oma kompetentsustaset tõsta. Lisaks pöörab komisjon tähelepanu ka sellele, et nii kooli eneseanalüüsis kui ka rätsep-stilisti õppekavas on väljatoodud, et ettevõtluse mooduli suunitlus on äriplaani koostamine, kuid kummaski moodulis ei ole äriplaani koostamist välja toodud.

Lisaks toob komisjon näitena kattuvuse nii 4. taseme õppekavas valikmooduli „Rõivalisandite disain ja valmistamine“ kui ka 5. taseme valikmooduli „Rõivalisandite disain ja õmblemine“ vahel. 5. tasemel kaardistab õppija kliendi figuuri ja annab nõu, kuid 4. tasemel seda nii süvitsi ei õpita. See eristumine peaks rakenduskavades selgemalt välja tulema, praegu on need rakenduskavad kattuvad ning 4. ja 5. taseme vahe pole eristatav. Komisjon soovib vaadata üle antud moodulid ning 5. taseme õppe puhul arvestada, et tegemist on jätkuõppekavaga ning vastutuse ja töö keerukuse tase on kõrgem kui 4. tasemel. Komisjon soovib lisada 5. tasemele tehniliste jooniste koostamise õppe spetsiaalse tarkvara abil, kuna vastava valdkonna ettevõtetes koostatakse jooniseid elektrooniliselt. 5. taseme jätkuõppe õppekava mitme mooduli rakenduskavas on mahtude erinevused, st kirja pandud mooduli maht EKAPites ei vasta rakenduskavas välja toodud tundidele. Näiteks mooduli „Ettevõtlus“ maht on 4 EKAPit, mis on tundidesse arvestatuna 104 tundi, kuid rakenduskavas on tunde kokku 178, mis on 6,8 EKAPit ja mooduli „Soojendusvoodriga püksid“ maht on 3 EKAP mis on 78 tundi, kuid rakenduskavas on

tundidena näidatud kokku 56 tundi, sealjuures viimase õpiväljundi omandamiseks ei ole mahtu üldse arvestatud. Komisjon soovib tunnimahud üle kontrollida ning viia need vastavusse EKAPite mahuga.

5. taseme rätsep-stilisti õppekava lisa 2 (kutsestandardi „Rätsep- stilist, tase 5“ kompetentside ja eriala õppekava moodulite võrdlustabel) on märgitud kõik toote ja teenuse kujundamise ning arendamisega seotud kompetentsid, samuti meeskonnatöö korraldamise, juhtimisalaste oskuste arendamise ja kõik juhendamisega seotud kompetentsid omandamiseks kahes ettevõtluse moodulis (neist üks valikaine), praktika moodulis ja valikmoodulis „Soojendusvoodriga püksid“. Komisjonil jääb selgusetuks, kuidas on võimalik saavutada õppe läbimisel kutsestandardis toodud järgmised tegevusnäitajad:

1. korraldab meeskonna töö: planeerib tellimustööd, määrab ajagraafiku ja leiab ressursid;
2. võtab vastu juhtimisega seotud otsuseid ja vastutab nende täitmise eest;
3. annab arusaadavalt edasi kutsealaseid teadmisi ja oskusi: planeerib ja kavandab juhendamise protsessi, valib juhendamise stiili, arvestab juhendatava vajadusi ja eeldusi;
4. hindab juhendatavate tegevust ja annab konstruktiivset tagasisidet.

Põhiõpingute ettevõtlusmooduli rakenduskaavas ei kajastu need õpiväljundites, praktika moodulis on need kirjeldatud 3. õpiväljundis (*planeerib ja kavandab juhendamise protsessi, arvestab juhendatavatega ning annab tagasisidet*) ning selle õpiväljundi saavutamiseks on planeeritud 10 akadeemilist tundi. Arvestades hindamiskriteeriume, teemade laia valikut ja iseseisvat tööd, on komisjon seisukohal, et need ei ole proportsionaalselt kooskõlas. Komisjon teeb ettepaneku täiendada rätsep-stilisti 5. taseme õppekava selliselt, et õppijatel oleks põhiõpingute ajal võimalik omandada kutsestandardis ettenähtud meeskonnatöö korraldamise, juhtimise ja juhendamisega seotud kohustuslikud kompetentsid.

OSKA raport 2018 soovib: RTNT tööjõu- ja oskuste vajaduse täitmiseks olulised valdkondlikud eesmärgid: RTNT valdkond peab senisest paremini kohanema tööturгу mõjutavate muutustega ning leidma viisid, kuidas töötajate kättesaadavuse vähenemist kompenseerida. Raporti põhjal koolitatakse vähem konstruktoreid, tootarendustehnoloogide ja õmblejaid, samas koolitatakse rätsepaid rohkem, kui vajadus oleks. OSKA raportis on välja toodud ala eesmärgiks: sobivate valdkonna spetsiifiliste kompetentside ja praktiliste oskustega inimeste sisenemine tööturule rõiva, tekstiili- ja nahaerialade tasemeõppes ning täienduskoolitustelt. Valdkonna ekspertide ja uuringu koostajate ettepanekud kitsaskohtade leevendamiseks, et püstitatud eesmärgid saavutada RTNT valdkonna põhikutsealade tasemeõpet pakuvad kõrgkoolid ja kutseõppeasutused ning HTM-i ja töötukassa tellitud täienduskoolituste läbiviijad muudavad õppe kättesaadavamaks, pakudes erinevaid õppevorme ning muutes loengute/kursuste ajagraafikud mitmekesisemaks. Komisjon soovib OSKA raporti infost tulenevalt täiendada ja mitmekesistada rätsep ja rätsep-stilisti õppekava mooduleid, mis võimaldab lõpetanutel töötada ülaltoodud erialadel, sest baasoskused on rätsepa erialal juba omandatud. Soovitus on lisada rätsepa eriala õppekavasse seeria-tootmise baasteadmised ja kompetentsi omandamised, mis annab konkurentsi eelise tööturul.

Valikõpingute moodulid on kavandatud lähtuvalt eriala vajadustest. See annab õppijatele võimaluse saada täiendavaid teadmisi ja oskusi. Valikõpingute moodul avatakse siis, kui mooduli on valinud enam kui 50% õppegrupis õppijatest, selgete eelistuste puudumisel valitakse kõige enam soovijaid kogunud valikmoodulid. Valikõpingute moodulid valitakse esimese kursuse kevadel. Erialaõpetaja või rühmajuhataja annab infot valikuvõimaluste kohta ja tutvustab moodulite sisu. Valikõpingutes on moodul „Rõivaste taaskasutus“ (3 EKAP). Vestlustes õppijatega toodi välja mõte - tekstiilide jätkusuutlikkuse ja ringmajanduse teema, sarnane mõte on kirjas ka kutsestandardi läbivates kompetentsides. Komisjon teeb ettepaneku, et teemat võiks käsitleda nii kergete rõivaste rätsepa kui ka rätsep-stilisti õppekavades põhiõpingute moodulites, kuna säästev ja jätkusuutlik areng ning

taaskasutus on muutumas üha aktuaalsemaks. Komisjon näeb arenguvõimalusena lõimida põhiõpingute moodulitesse jätkusuutlikkuse ja ringmajanduse teemasid.

Vestlustest õppijate ja vilistlastega selgus, et digipädevuste arendamisele õppetöös ei ole pööratud piisavalt tähelepanu. Täiskasvanud õppijate eripärast lähtuvalt soovivad õppijad paindlikumaid võimalusi ja lahendusi õppes osalemiseks ning ajakohasemate meetodite kasutamist. Erinevate digitehnoloogiliste lahenduste ning meetodite rakendamine on õppetöö mitmekesistamiseks ning õppijate individuaalse arengu toetamiseks väga vajalik. Seda vajadust toetab ka kooli arengukavas (2016-2021) välja toodud üks pea eesmärkidest: *rakendada õppimisel ja õpetamisel kaasaegset digitehnoloogiat otstarbekamalt ja tulemuslikumalt, parandada kogu elanikkonna digioskusi ning tagada ligipääs uue põlvkonna digitaristule*. Ala eesmärkidena on kirja pandud: *digikultuuri integreerimine õppeprotsessi, digipädevuste arendamine ja hindamine ning digitaristu ja õppevara arendamine*.

Eeltoodud arvestades, tunnustab komisjon hinnatavat ÕKRI hea koostöö eest eriala õppekavade väljatöötamisel teiste kutsekoolide ja spetsialistidega. Samas toob komisjon välja, et kooli õppekava ja rakenduskava koostamisel on vähem pööratud tähelepanu töömaailma vajadustele, sh ka kutsestandardi kompetentsidele. Rakenduskavades esineb erinevate moodulite vahel kordusi ja kohati puudub moodulites nii horisontaalne kui ka vertikaalne sidusus.

Järeldused tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise õppekavarühma õppekavade ja õppearenduse kohta

- **Tugevused**

- Õppekavarühma koostöövõrgustik on väga mitmekesine ja õppekavade arendamisel tehakse koostööd erinevate koolidega.

- **Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitus** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- Hindamise käigus selgus, et digipädevuste arendamisele õppetöös ei ole pööratud piisavalt tähelepanu. Täiskasvanud õppijate eripärast lähtuvalt soovivad õppijad paindlikumaid võimalusi ja lahendusi õppes osalemiseks ning ajakohasemate meetodite kasutamist. Erinevate digitehnoloogiliste lahenduste ning meetodite rakendamine on õppetöö mitmekesistamiseks ning õppijate individuaalse arengu toetamiseks väga vajalik.
- 5. taseme õppekavas on kattuvusi 4. taseme õppekavaga ja kõiki 5. taseme rätsep-stilisti kutsestandardi tegevusnäitajaid ei ole võimalik saavutada. Komisjon soovib viia õppekavasse vajalikud muudatused ja parandused, et see vastaks töö keerukuse ja vastutuse poole pealt 5. tasemele ning võimaldaks õpingute lõpuks saavutada kutsestandardis ettenähtud kompetentsid.
- 4. taseme õppekava rakenduskavas puudub materjaliõpetuse osas nii horisontaalne kui ka vertikaalne sidusus ja selge seos 4. taseme kergete rõivaste rätsepa kutsestandardiga. Komisjon soovib luua 4. taseme õppekava põhiõpingutesse materjaliõpetuse baasmoodul või lõimida selgemalt ja mitmekülgsemalt õppekava rakenduskavas materjaliõpetuse teemad.
- 4. ja 5. taseme õppekavade valikmoodulite rakenduskavades on palju kattuvusi. Komisjon soovib rakenduskavad kriitiliselt üle vaadata ning viia sisse erisused, et 5. taseme jätkuõppekava oleks tasemelt keerukam kui 4. tase.

- **Arenguvõimalused**

- Rätsepa kutsestandardeid ja ka eriala trende järgides soovitab komisjon tuua õppekavadesse selgemalt sisse jätkusuutlikkuse ja ringmajanduse teema.
- Kuna seeriatootmise ettevõtted vajavad häid oskustöötajaid, teeb komisjon koolile ettepaneku kaaluda õmbleja tase 4 õppe juurutamist, mida võiks teha kas siis õpiampsudena või põhiõppena.
- Õppesse on sisse viidud konstrueerimine spetsiaalse tarkvara abil, mis aitab kaasa õppijate pädevuste arendamisele ning annab neile tööturul konkurentsieelise. Komisjon soovitab koolil loodud võimalused efektiivselt rakendada, pidades silmas turu nõudlust ja ettevõtete ootust tänapäevaste oskustega spetsialistidele järele.

3.2 Õppimine ja õpetamine

3.2.1. Õppijate erialavaliku toetamine

Kool on oma arengukavas peamiste võtme- ja eduteguritena jätkuva arengu tagamiseks välja toonud ühe punktina parema avalikkuse teavitamise. Näiteks toimub õppimisvõimaluste tutvustamine aastaringselt ja peamised infokanalid selleks on kooli [koduleht](#), erialade infomaterjalid kooli tutvustavatel üritustel ja sotsiaalmeedia kanalites. Kooli väitel uurivad nad dokumentide vastuvõtmisel õpilaskandidaadilt, millist infoallikat ta kasutas kooli/eriala valikul ning analüüsist on selgunud, et suurem osa sisseastujatest saab infot lähedastelt ja kooli koduleheküljelt ning sotsiaalmeediast. Õpilaskandidaatidele pakutakse võimalust osaleda eriala tundides õpilasarjuna, mida on rätsepa erialal kasutatud kooli hinnangul mitmeid kordi. Samuti tehakse tihedat koostööd maakonna koolidega, kus ühiselt õpilastega viiakse läbi töötubasid ning eriala tutvustavaid tunde.

Kool on eneseanalüüsis välja toonud, et 2017/2018 toimusid koostöös Eesti Töötukassa Pärnumaa osakonna ja Pärnumaa Ettevõtetus ja Arenduskeskusega ettevõtlusteemaline mobiilse nõustamise infopäev, karjääriteenuste päev Pärnumaa KHK lõpetajatele, kooli tutvustav infotund, õppimisvõimaluste tutvustamine koos majatuuriga, tehnoloogiapäevad jne. Aastaid osaleb Pärnumaa KHK erinevatel messidel (Oma Rada, Töötukassa töömess, Suunaja, Noor Meister jne). Hinnatav õppekavarühm tutvustas valdkonna erialasid infomesil Suunaja ning aastatel 2017-2019 Pärnu linna kaubanduskeskustes stiilinõustamise töötubades. Sügisel 2019 võeti osa üleriigilisest Oskuste ÖÖ kampaaniast, mille raames valmis õppefilm tasku õmblemisest. Igal õppeaastal korraldatakse õpituba Pärnumaa KHK lahtiste uste päevadel. Lisaks jagavad õpetajad ja õpilased infot õppimisvõimaluste ja eriala tegemiste kohta sotsiaalmeedias. Sügisel 2018 avati õpilaste kavandatud ja lavastatud moeetendusega ning õmmeldud kohvikukleitidega Pärnu Kohvikute Nädal Pärnu Kaubamajas Rätsepad x Ostupromenaad x Coffee x Paulig- *fashion show*. Üritustesarja "Eesti Vabariik 100" raames osalesid rätsepa eriala õpilased kooli restoranis toimunud moe ja soengute esitlusel „Kohvikukleidid“. Mais 2018 kujundasid õppurid õmblusala ja rätsepatöö õppe 35. sünnipäeva tähistamiseks näituse, mille ideeks oli näidata õpilaste valmistatud tooteid, aksessuaare, mis asjaosalistele endale kõige enam tegemise rõõmu olid pakkunud. Näitust kajastati ajalehes Pärnu Postimees. Sügisel 2019 osalesid rätsepa eriala õpilased Pärnu Kaubamajaka „Ostupromenaadi“ üritusel moe- ja soengušõuga „*Dress to impress*“. Kergete rõivaste rätsepa eriala õpilased valmistasid meeskonnatööna reklaamvideo eriala propageerimiseks ja turundamiseks. Video oli üleval kooli kodulehel ja sellest tulenevalt kirjutati rätsepa erialast ajalehes Pärnu Postimees. 2019. aastal tutvustati valdkonna erialasid Täiskasvanud Õppija Nädalal ning osaleti üle-eestilises Täiskasvanud Õppija Foorum ANDRAS poolt korraldatud interaktiivses õpitoas ja võideti tunnist tehtud videosalvestuse eest eripreemia. Samal õppeaastal tutvustati rätsepate valmistatud moekollektsiooni "Uued kuued" populaarsel toidufestivalil GrillFest.

Komisjon tunnustab kooli tehtud töö eest eriala propageerimisel, mis kajastub ka sisseastumise sooviavalduste arvus, kus erialale on soovijaid igal aastal rohkem, kui on õppekohti.

Vastuvõtu info on üleval kooli [kodulehel](#). Vestlustes õppijate ja vilistlastega selgus, et neil tuli vastuvõtuks esitada koolile avaldus ning vilistlased väitsid, et neil tuli teha ka proovitöö.

Kool on ühe tugevusena välja toonud, et eriala mittesobimisel on õppijal esimese kahe kuu jooksul võimalus seda vahetada. Hinnatavas õppekavarühmas pole seda võimalust veel kasutatud, kuna nii kooli eneseanalüüsi põhjal kui ka vestlustest tuli välja, et antud erialale asuvad õppima motiveeritud õppijad, kes on teinud erialavaliku teadlikult ning edasiõppimissooviga. Kooli eneseanalüüsist selgus, et väljalangevus hinnatavas ÕKRis on väga väike (Tabel 3), see leidis kinnitust ka vestlustes kooli esindajatega kui ka õppijate ning vilistlastega.

Pärast õppima asumist toetavad erialavalikut õppekäigud valdkonna ettevõtetesse ning töövarjupäevad. Kooli andmetel näiteks sügisel 2020 üks õpilasarvuna õppetöös osaleja ja kolm täiendusõppe kursuse läbijat kandideerisid 2021. aasta sügisel kergete rõivaste rätsepa erialale. Õppekäikudest annavad ülevaate sotsiaalmeedias eelkõige õpilased. Vestlusest õppijatega selgus, et COVID-19 pandeemiast tingituna on ajutiselt õppekäigud katkestatud, kuna asutused ei ole valmis õppijaid vastu võtma.

Hindamise käigus veendus komisjon, et õppekavaarendusse on kaasatud kõik põhiõpingute õpetajad, tugiteenuste spetsialistid ning õppijad. Õppekava moodulite ajalist jaotust ja rakenduskavade tundide jaotust (teooria, praktiline töö, iseseisev töö) muudetakse vastavalt ettepanekutele. Kool tõi välja, et näiteks moodulis „Klientidele tellimustööde valmistamine” võeti kasutusele uue hindamisülesandena komplekstööd, mille käigus õpilased kavandavad, joonistavad tehnilise joonise, teevad proove ning õmblevad rõivastuse ühele kliendile.

Eneseanalüüsist ja vestlustest õpilaste ning vilistlastega selgus, et koolis kogutakse õpilastelt süsteemselt tagasisidet moodulite hindamise ja õpetamise kohta. Samuti saavad õpilased õppekava muudatuseettepanekute või küsimustega otse õppekavarühma juhi poole pöörduda. Õppijad kasutavad meelsamini just seda võimalust, kuna suuliselt personaalne lähenemine võimaldab nii õppijate kui ka koolipersonali arvates leida probleemidele kiirema lahenduse.

3.2.2. Õpikeskkond

Kooli eneseanalüüsist selgub, et õpikeskkonna arendamine toimub vastavalt Pärnumaa KHK arengukavale. Nii dokumendist kui ka vestlusest kooli direktoriga toodi välja, et aastaks 2023 on koolil plaanis koostöös aktsiaseltsiga Riigi Kinnisvara ehitada välja kaasajastatud õppeklassid, mis muudavad õppetöö läbiviimise senisest mitmekesisemaks ja efektiivsemaks, nt prooviruum, ettevalmistusruum juurdelõikuseks jne. Samuti on tehnoloogiliselt ja valgustuselt planeeritavates õpperuumides kõik tingimused õppetöökõiks olemas. Komisjoni hinnangul on eriala õpetamiseks ja arenguks suurte ruumide saamine hädavajalik ning on positiivne, et kooli juhtkond on protsessi juba alustanud.

Kool on eneseanalüüsis välja toonud ning komisjoni liikmed veendusid ka koolikülalastusel, et praegu on kõikides klassides õpetajal vajalik tehnika õppetöökõiks. ÕKTR kasutuses on arvutiklass, koolis on WiFi ühendus. Erialatundide läbiviimiseks on rätsepa erialal kasutuses klassiruumid A-korpuses. 2018/2019. õppeaastal tehti ruumides ümberkorraldusi ja üks praktika õppeklass kujundati innovatsiooniklassiks. Inventari osas sai täiendust praktika töökoda (kõõsneri masin) ja vahetati välja kõik kohtvalgustid. 2021 sügisel soetati Gerber konstrueerimis- ja modelleerimisprogramm ning rätsep-stilisti eriala konstrueerimise ja modelleerimise tundide õppeklass viidi üle C-korpusesse, kus jätkuvad eriala teoreetilised ja praktilised tunnid arvutiprogrammiga, korraga 15 arvutitöökohaga. Seda klassi kasutatakse ristkasutuses ka kergete rõivaste rätsepa ja rätsep-stilisti eriala tundide läbiviimiseks. Esitamisel on projekt toetusmeetmele “Klass+” võttes kasutusse õppeklassi ka põhikoolide tehnoloogia tundide läbiviimiseks. Selle raames soetatakse lõigete väljatrükiks plotter. Õpiväljundite saavutamiseks on kool välja toonud koostööpartnerid, näiteks OÜ Pambu (lõigete digitaliseerimise koolitus), Fennobed (*Lectra* arvutiprogrammiga Kaledo tehnilise disaini joonistamiseks). Tehnilise disaini joonistamine Kaledo programmiga hõlmab ainult tutvustuse, õpilased teevad joonised oma töödes käsitsi. Komisjon soovib leida võimalusi *Lectra*/Kaledo tarkvara õpetamiseks ja kasutamiseks.

Eneseanalüüsist on välja toodud, et kooli raamatukogu pakub lisaks õppekirjandusele ka paljundamise, skaneerimise, koitmise ja arvutite kasutamise teenust. 2018. aastal vahetati raamatukogus välja kõik õpilaste kasutuses olevad arvutid ning vajalikud programmid õppetöö tegemiseks on nendes olemas. Õpilased saavad raamatukogu kasutada õpilaspileti ettenäitamisel. Õppetundide läbiviimiseks on

võimalus laenutada õpilastele nii tunnis kui ka kodus kasutamiseks süle- ning tahvelarvuteid. Viimane on eriti aktuaalne olnud distantsõppe tingimustes.

2014. aastal tegi akrediteerimiskomisjon koolile ettepaneku õppematerjalidele hoiustamistingimuste loomise kohta, millele kool ka eneseanalüüsi põhjal on reageerinud ning on leitud võimalused õppematerjalide hoiustamiseks. Hindamiskülastuse vestluste tulemusena aga tões komisjon, et õppematerjalid on üleval erinevates keskkondades. Eelnevatel aastatel on kasutatud kooli õppeinfosüsteemi ÖIS. Vestluses ÖKTRi juhi ja osakonna juhatajaga selgus, et palju erialaseid e-õppematerjale oli üles laaditud varem kasutusel olnud HITSA e-õppe repositooriumisse, mis suleti 1. juulist 2020 ja nüüd pannakse nii info kui ka osa õppematerjale Tahvlisse ning õppija saab vajaliku info kätte just sealt. Samuti tuli vestlustelt välja, et 95% õpilastest omavad *Google* kontot. Õppematerjalide hoiustamise kohana toodi vestlustes veel välja *Google Drive*, *Moodle*, *Schoology*, *Facebook*-kursuse kinnine keskkond ning ka e-õppematerjalide saatmine e-postile. Veel toodi välja, et õppematerjale jagatakse ka paberil. Komisjon teeb siinjuures koolile ettepaneku vaadata üle õppematerjalide keskkonna loomise protsess, et õppematerjalid oleksid selgelt struktureeritud, õppijatele hõlpsalt leitavad ja kasutatavad ning samas oleks tagatud õppematerjalide digiturvalisus, sh kooli intellektuaalse omandi kaitse.

COVID-19 pandeemiast tingituna võeti distantsõppel kasutusele *Google Meet* ja *Zoom* keskkonnad, mille abil õpetajad distantsilt tunde läbi viisid. Vestlustest tuli välja, et vajadusel on koolipoolne IT tugi olemas nii haridustehnoloogi kui ka arvutiõpetajate näol. Hindamiskülastuse käigus selgus, et praktilise õppe tunnid jätkusid koolis ka pandeemia ajal, aga seda siis hajutatud korras. Õpilased tõid välja mõtte, mida toetab ka komisjon, et kool võiks pakkuda enam võimalusi video kaudu tunni jälgimiseks ning vajadusel võiks olla ka tunni järele vaatamise võimalus.

Distants- kui ka põimõppe läbiviimiseks on koolil olemas klassiruum, kus on kogu vajalik tehnika videotunni läbiviimiseks. Õpetajatel on võimalus kasutada erinevaid elektroonilisi seadmeid, et distants- või põimõppe oleks kvaliteetne. Erinevate vahendite ja distantsõppe lahenduste kasutamiseks vajavad õpetajad spetsialisti ehk siis haridustehnoloogi tuge. Hetkel on koolis 0,5 kohta haridustehnoloogi tööks. Hinnates hetkeolukorda ja plaane põimõppe rakendamiseks ning vesteldes nii haridustehnoloogi, õpetajate kui ka õpilastega, soovib komisjon kaaluda lisatuge õpetajatele ja õpilastele erinevate tehniliste vahendite kasutamisel ja põimõppe lahenduste rakendamisel. Lisaks soovib komisjon, tuginedes vestlusele haridustehnoloogiga, leida võimalusi paremate tehniliste vahendite soetamiseks, et tundide läbiviimine oleks kvaliteetsem ning võimaldaks ka salvestamist. See vajadus jäi kõlama nii õpilaste kui õpetajate vestlusest, samas tõid õpilased vestluses välja, et tihti kasutatakse tunni salvestamiseks isiklikke telefone.

Hindamiskomisjonile esitatud dokumentide ja vestluste käigus kogutud info põhjal ilmnes, et hinnatavas õppekavarühmas on seni e-õppematerjale üsna vähe loodud. Komisjon julgustab sellele rohkem tähelepanu pöörama, et aidata kaasa ajakohasema ja mitmekülgsema õpikeskkonna loomisele ning erinevate õppematerjalide ja meetodite kasutamise toetada õppijate individuaalset arengut.

Erinevate vahendite ja distantsõppe lahenduste kasutamiseks vajavad õpetajad haridustehnoloogi tuge. Hinnates hetkeolukorda ja plaane põimõppe rakendamiseks, soovib komisjon kaaluda lisatuge õpetajatele ja õpilastele erinevate tehniliste vahendite kasutamisel ja põimõppe lahenduste rakendamisel. Lisaks soovib komisjon leida võimalusi paremate tehniliste vahendite soetamiseks tundide läbiviimiseks ja salvestamiseks. Arvestades muutunud olukorra ja täiskasvanud õppija eripäradega, soovib komisjon leida enam võimalusi video kaudu tunni jälgimiseks ning ka tunni järele vaatamise võimalust.

Kooli eneseanalüüsist ja vestlustest selgus, et tagasisidet õppetööle kogutakse moodulite lõppedes nii elektrooniliselt kui ka suuliselt. Tagasisides hinnatakse rahulolu käsitletud teemade osas ning vastavust

õppija ootustele ja vajadustele. Õpilastel on võimalus anda suulist tagasisidet ja saada ühtlasi personaalset lähenemist, mis võimaldab ka probleemide kiirema lahendamise. Peamiseks kanaliks on õppekavarühmajuht ja õmblustehnoloogia õpetaja, kes on õppijate jaoks kogu aeg kättesaadavad, lisaks kasutatakse *Facebooki* kinnist kursuse kanalit. Nii õppijad kui ka vilistlased töid vestlustes välja, et nad hindavad vahetu suhtluse ja vahetu tagasiside andmise võimalust .

3.2.3 Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus

Kooli eneseanalüüsi kohaselt algab õppeaasta planeerimine akadeemilise kalendri kinnitamisega. Seejärel planeerivad õppekavatöörühmade juhid ja osakonna juhataja koostöös ettevõttepraktikate ajad. RTNT ÕKRI õppekavade õppevormiks on statsionaarne koolipõhine õpe. Kergete rõivaste rätsepa ja rätsep-stilisti õpilaste teooria ja praktilise töö tunnid toimuvad kahel päeval nädalas: vastavalt kas esmaspäeval ja teisipäeval või siis neljapäeval ja reedel. Teistel nädalapäevadel on võimalus sooritada praktikat. Vestlustest õppijatega sai hindamiskomisjon kinnitust, et kooli pakutav õppevorm sobib õppijatele hästi, kuna koolis saab käia töö kõrvalt. Vestlusest ÕKTRI juhiga selgus, et populaarsed on ka moodulõpingud, milles igal aastal osaleb õppijaid üle Eesti.

Teooria ja praktilise töö tunnid on jaotatud õppekava rakenduskavas. Praktilise töö tunnid toimuvad kooli õmblustöökojas ja eriala klassis. Lisaks koolis toimuvale õppetööle osaletakse koolis korraldatavatel üritustel, koolitustel, infopäevadel ja käiakse õppekäikudel ettevõtetes. Viimased on COVID-epideemiast tingitud mõjude tõttu ära jäänud.

Kooli kodulehel on leitav [info tunniplaani](#), tundide aegade ja konsultatsioonide kohta. Vestlustest nii õppijate kui ka vilistlastega selgus, et õppetööga seotud kommunikatsiooniga ollakse rahul. Esmaseks koolipoolseks info, sh õppekorraldusliku informatsiooni edastajaks on õppekavarühmajuht ning eriala õpetajad ja suurem osa infost liigub *Facebookis* õpperühmade gruppide kaudu, samuti on õppijatel võimalik leida infot kooli kodulehelt.

Kooli eneseanalüüsi põhjal on 2019. aastal Pärnumaa KHK õppijad hinnanud rahulolu koolikeskkonna erinevate aspektidega (tunniplaani, õppekava ülesehitus, õppetöö korraldus, õpetajate ja õpetamise tase) hindega 3,6. Saadud tagasiside ei ole õppekavarühmade põhine ning hinnatavast ÕKRist oli vastajaid vähem kui viis. 2020 ja 2021 kevadel läbi viidud Pärnumaa KHK õpilaste rahulolu uuringus paluti õppijatel anda hinnang järgmistele küsimustele:

Tabel 6. PKHK õpilaste rahulolu uuring

Küsimus	16/17 kooli keskmine	16/17 ÕKR keskmine	19/20 kooli keskmine	19/20 ÕKR keskmine	21/22 Kooli keskmine	21/22 ÕKR keskmine
Praktilist õpet on piisavalt	4,17	*	4	*	3.84	4.60
Praktilise õppe juhendamine on piisav (küsimust rakendati alates 2019 a)	*	*	4	*	3.94	4.81
Tunniplaani info on kättesaadav ja arusaadav	3.31	*	4.30	*	3.94	4.24

Olen valmis kasutama e-õpet (küsimust rakendati alates 2019 a)	*	*	3.71	*	3.48	3.81
Arvestuslike tööde jaoks jäetakse piisavalt aega	3.77	*	3.80	*	3.76	4.94

Allikas: PKHK, * ei vastatud

Küsitlusele vastas 15 õpilast, see on 50% hinnatava ÕKRI õpilastest. 2019/20. õa vastas vaid neli õpilast. Kõrgemalt hinnati tunniplaani info kättesaadavust, praktilise töö osakaalu ning juhendamist. E-õppe mitte nii suur populaarsus tuleneb kooli arvates ootamatust eriolukorrast, kui õppetöös ei jäänud muid võimalusi.

Kooli praktikakorraldus on reguleeritud õppekorralduseeskirjas. Praktikakorralduses on kirjas, et õpilane peab ise omale praktikakoha leidma. Praktikakohtadena on kooli kodulehel välja toodud andmebaasis nimekiri praktikat võimaldavatest asutustest. Hindamiskomisjon teeb koolile ettepaneku andmebaasi tehniliseks täiustamiseks, nt sobiva ettevõtte leidmist abistaks filter märksõna/valdkonnaga ning millise eriala praktikat antud ettevõttes teha saab. Selgema struktuuri loomine aitab õppijatel kõiki andmebaasi sisestatud erialaseid praktikaettevõtteid ning nendega seotud infot lihtsamini üles leida.

Vestluses ÕKRI praktikakorralduse eest vastutajaga toodi välja, et enne praktikat esimese tegevusena selgitatakse õppijatele, kuidas praktika toimuma hakkab ning mis etapid on enne ja pärast praktikat. Praktikakohaga sõlmitakse kolmepoolne leping ning õpilane täidab praktika ajal elektroonilist praktikapäevikut. Mõnikord täidab õpilane praktikapäevikut koos juhendajaga, et kõik oluline info kirja saaks. Praktika juhendajad töid vestlusel välja elektroonilise praktikapäeviku olulisuse, kuna selle kaudu ollakse pidevalt kursis, kui kaugel praktikaga ollakse ja mida on tehtud. Praktikakoha jaoks on eelnevalt olemas praktika väljundid ehk praktikajuhend.

Ettevõttepoolsed praktikajuhendajad töid vestlusel välja, et tööandjate jaoks on oluline, et õpilased saaksid mitmekülgse praktikakogemuse nii erinevates tootmisettevõtetes kui ka individuaalõmbeluses. Erinevates töökohtades praktiseerimine annab teadmised ja kogemuse toote loomise protsessist, elutsüklit nii seeriatootmises kui ka üksikudelina. Vestlustest nii tööandjate kui ka õppijatega selgus, et õppijad pelgavad praktika alguses kasutada erinevaid tööstusseadmeid-masinaid. Samuti tuli vestlustest õpilaste ja vilistlastega välja, et neil puudub selge ülevaade ja ühtlasi ka teadmised tööturu võimalustest. Komisjon soovib koolil julgustada õppijaid rohkem valima praktikakohana erineva suuruse ja tegevusega valdkonna ettevõtteid.

Praktikakaitsmisel võivad osaleda ka tööandjad ning teised õpilased. Praktikakaitsmine lõpeb hindamisega. Kool on „Kergete rõivaste rätsep“ õppekavas välja toonud, et praktika kaitsmisel osaleb ka oponent. Vestlustest kooli esindajatega väideti, et oponentiks võib olla tööandja või siis õpetaja, kes esitab praktika kaitsjale täpsustavaid küsimusi. Praktika aruandlust oponent enne ei näe, kui praktika kaitsmisel ja selle põhjal esitatakse praktika kaitsjale küsimusi. Aruanded ja praktikapäevikud enne kaitsmist loeb läbi praktikajuht ning praktika juhendaja, teised seda enne ei näe. Siin teeb komisjon soovitusi sisulisema õppimise ja õppija isikliku arengu eesmärgil, et ligipääs praktikaaruandele oleks enne kaitsmist ka eriala õpetajatel, kes annavad praktika sooritusele sisulist tagasisidet. See aitab kaasa õppija eesmärgistatud ja süsteemsele arengule.

Vestlustest nii vilistlaste kui ka õppijatega ei tulnud välja selge arusaam oponenti rollist kaitsmisel. Samuti ei ole oponenti roll ja tema tegevuse eesmärk ega ülesanded välja toodud kooli

praktikakorralduses. Siin näeb komisjon parendusena selgemalt mõtestada ja eesmärgistada oponendi roll ja tegevus praktika kaitsmisel.

Vestlusest tööandjate ja ka kooli esindajatega selgus, et peamised hinnatava ÕKRI praktika koostööpartnerid on endised kooli vilistlased. Samuti kasutavad praktikaettevõtted koolis pakutavaid täiendusõppe võimalusi, kuhu on oma töötajaid saadetud. Tööandjad tõid välja, et kool on pakkunud praktika juhendajatele koolitusi, aga ajaliselt ei ole need sobivad olnud. Seetõttu on praktika juhendajad nende sõnul pigem omal käel praktika juhendamist õppinud ja kõige vajalikuga ennast kurssi viinud. Samuti on vajalik info saadud nii õppijatelt kui ka kooli kontaktisikult. Juhendajad tõid vestlusel välja, et nende jaoks on oluline mõista, millised on kooli ootused neile kui praktikandi juhendajatele. Komisjon soovib olla paindlikum tööandjatega neile sobivama aja ja viisi kokkuleppimisel. Üks võimalik lahendus võiks olla veebipõhine juhendamine.

Õpilase arengu toetamiseks on koolil loodud igale õpperühmale välispraktika võimalused [Erasmus+ õpirände projektide vahendusel](#). Igal õpilasel on võimalik kandideerida õpirändesse, esitades ingliskeelse motivatsioonikirja ja täites CV. Koostöös kutseõpetajatega valitakse välja rändesse minejad. Aastate lõikes on huviliste hulk jäänud stabiilseks ja õppijatel on olnud võimalus saada kogemusi erinevates riikides. Välispraktikal osalevatele õpilastele võimaldatakse projekti raames õppida täiendavalt võõrkeelt. Seni on rätsepa eriala õppijad käinud Soomes, Hispaanias, Sloveenias ja Maltal ning vilistlastelt saadud tagasiside põhjal on neil läinud praktikad niivõrd edukalt, et mitmed on saanud ka tööpakkumise välismaal. Oma õpirände kogemusi jagatakse teistega iga-aastastel õpirände seminaridel ja praktika esitlustel. Vestlusest õppijatega tuli välja, et pandeemiast tingituna on hetkel välispraktika võimalused peatatud. Komisjon tutvus ka õpirände inglise keelse praktika hindamisvormiga. Vestlustes kooliesindajatega selgus, et vorm on kohandatav nii 4. kui ka 5. taseme praktika sooritamiseks. Siinkohal pöörab komisjon tähelepanu dokumendis välja toodud hindamiskriteeriumitele, kus lävenditase (hinne "3") on kirjeldatud nii 4. kui ka 5. tasemest madalamalt. Komisjon soovib kirjeldada hindamiskriteeriumid vastavalt tasemele ning võimalusel arvestada, et kriteeriumid oleks kirjeldatud positiivse oodatava tulemuse kaudu.

Praktika moodulit hinnatakse kokkuvõtvalt mitteeristavalt, samas ettevõttepoolne praktikajuhendaja peab hindama praktikat eristavalt. Vesteldes tööandjatega selgus, et selline praktika hindamine on raske ja seda tehakse pigem oma sisetunde järgi, kuna puudub selge arusaam hindekriteeriumitest. Komisjon analüüsis praktika juhendit, kus on hindekriteeriumite kirjeldus toodud sõna-sõnalt määrusest „Kutseõppes kasutatav ühtne hindamissüsteem, õpiväljundite saavutamise hindamise alused, hindamismeetodid ja -kriteeriumid ning hinnete kirjeldused“, seetõttu on need väga üldised ning hindajal on raske neid seostada konkreetse praktika väljunditega. Komisjon soovib praktikajuhendajatele paremini selgitada hindamist ja tagasisidestamist, kirjutada hindekriteeriumid selgemalt lahti või kaaluda võimalust selle osa hindamine praktikas muuta mitteeristavaks ja kasutada ka kujundavat hindamist.

3.2.4. Õppesisu, -metoodika ja hindamine

Intervjuude kui ka kooli eneseanalüüsi põhjal on hinnatavas ÕKRis õppemeetodina valikus õppekäigud, loeng, seminar, rühmatöö, praktiline töö. Õppekavades esinevaid lõiminguid toodi ka hindamisvestlustes välja, nt põhiõpingute moodulites võõrkeele sidumine erialaõpingutega. Samuti toimub erialane klienditeenindus lõimitult näiteks inglise keelega.

Rätsepa erialal on samaväärsed nii teoreetilised teadmised kui praktilised oskused. Omavahel tihedas seoses õpetatavad teoreetilised teadmised toetavad praktiliste tegevuste õppimist, õpiväljundite saavutamist ning võtmepädevuste arendamist. Eriala baseerub suures osas käelisel tegevusel, seega on

väga oluline kujundav hindamine, kus õppeprotsessis õpilane saab pidevat tagasisidet praktilise töö käigust. Põhilisemad hindamise meetodid õpiväljundite saavutamiseks on praktiline töö ja õpimapi koostamine. Näitena rätsep-stilisti eriala õpilase õppeprotsessist on valminud [virtuaalne õpimapp](#).

[VÕTA kord](#) (varasema õpi- ja töökogemuse arvestamine) kehtib 2018. aastast ja on üleval kooli kodulehel. Vestluselt õpilaste toetamise, tugiteenuste eest vastutajatega anti teada, et VÕTA võimalust on kasutatud, kui on nt teisest koolist üle tulnud, samuti on võimalik mooduli ülekanndmine. VÕTA hindamiseks täidab taotleja õppeinfosüsteemis vastava vormi. Taotluse esitamiseks on õpilasel aega kolm nädalat alates sisseastumise või järgmisele kursusele üleviimise kuupäevast. VÕTA taotlused menetletakse reeglina taotluse esitamise ja registreerimise kuupäevast alates kahe õppenädala jooksul. Vestlustel nii kooli esindajate kui ka õppijate ning vilistlastega toodi välja, et hinnatavas õppekavarühmas teevad õppijad VÕTA kasutamise otsuse väga kaalutletult, kuna ei soovita õppimisest kergelt loobuda. Kooli andmetel on hinnatavas ÕKRis vaadeldava perioodi jooksul VÕTA-t rakendatud kaheksale õpilasele.

Kool on eneseanalüüsis välja toonud, et akrediteerimiskomisjoni 2014. aasta ettepanek "Kutseeksami sooritajate osakaalu suurendamine läbi teavitustöö" ei olnud toona ega ka nüüd asjakohane, sest erialal puudub kutse andja. Vestlusel tõid töödandjad välja, et masinõmbleja kutset ei ole vaja, vaid võiks olla rätsep-stilisti kutse. Samuti on nende jaoks oluline, et koolist saadakse kätte baasoskused.

3.2.5. Õppijate toetamine

Õppija toetamiseks loodud tugiteenused ja nende rakendamise põhimõtted on reguleeritud õppekorralduseeskirjas. Vajalik info on leitav ka [kooli kodulehel](#). Nii kooli eneseanalüüsis kui ka vestlustelt saadud info põhjal toimub esmane tugiteenuse vajaduse väljaselgitamine kooli sisseastumisel. Õpilaskandidaadi ankeet sisaldab küsimusi, kas õpilasel esineb terviseprobleeme, mida tuleks õppetöös arvesse võtta; millist tuge ta on varem õppimisel saanud või arvab, et vajab koolis õppides või ka õpilaskodus elades. Vastuvõtt viiakse üle SAISi, mistõttu vastuvõtuvestlused kaovad. Kõikidele esmakursuslastele on abiks õppetöö korraldust ja koolielu puudutav infovoldik "[Abimees taskus](#)", mis jagatakse õpilastele esimeses rühmajuhataja tunnis ning on kättesaadav ka kooli veebilehel.

Lisaks kooli õppe- ja tugiteenistuse poolt loodud tegevustele väljalangevuse vähendamiseks, pakuvad ÕKRi liikmed õppijatele personaalseid konsultatsioone ja järelevastamise võimalusi. Koolis osutab tugiteenuseid õppe- ja tugiteenistus, mille üks põhieesmärk on tagada õpilastele ning õpetajatele tugiteenuste (sh karjääriteenus, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogiline ja psühholoogiline teenus) kättesaadavus. Õppe- ja tugiteenistusse kuuluvad õppe- ja tugiteenistuse juhataja, õppe- ja karjäärinõustaja, õppenõustaja. Eripedagoogilise ja psühholoogilise teenuse vajadusel suunatakse õpilased Pärnumaa Rajaleidja keskusesse või Pärnumaa laste ja noorte vaimse tervise keskusesse. Vajadusel osutavad nimetatud asutuste spetsialistid teenust ka koolis kohapeal. Õppijatega suheldakse ja hoitakse kontakti nii koolis kui ka õppetöö välisel ajal. Vestlustest tuli välja et hinnatavas ÕKRis on vajatud nt majanduslikku tuge (eritoetus), psühholoogilist nõustamist ning tuge õppeõlgnevuste korral. Õppetööga toimetulekut jälgitakse reeglina iga õppeperioodi järel (periood on 5 nädalat). Selline pidev õpilastega tegelemine on näidanud, et õpilane leiab uue motivatsiooni ja saab jätkata õpinguid edaspidi iseseisvalt. Nii kooli esindajad kui ka õppijad ise tõid välja mentorsüsteemi, mis on kursustel olnud õppijate poolt omaalgatuslik, mitteformaalne.

2019. aastast on kool liitunud koolirahu programmiga TORE, et saavutada veelgi turvalisem ning sõbralikum koolikeskkond. Kooli eneseanalüüsi põhjal on õpilastel võimalus koolikiusamisega seotud probleemide korral pöörduda ka õpilasesinduse poole, kelle ülesandeks on esindada ja kaitsta kooli õpilaste õigusi ja huve. Antud ÕKRi õpilasi iseloomustab koostöötahe, sõbralikkus ja vastastikune toetamine, mis võimaldab rakendada rühmatöö meetodeid.

Kooli [arengukavas](#) kui ka õppijad ise töid välja personaalse lähenemise õppijale. Kool võimaldab hinnatavas ÕKRis individuaalseid õppetöögraafikuid. Erivajaduste korral rakendatakse õppekavast lähtuvat individuaalset õppetöögraafikut (IÕG - individuaalplaan/ajagraafik). Selle koostamine toimub koostöös õpetaja, õpilase ja õppeosakonna juhatajaga. Graafikus on määratud õppeainete sooritamise tähtajad (mitte pikemaks kui üheks õppeaastaks). Õppegraafiku täitmist jälgib rühmajuhataja.

Koostöös Pärnumaa Töötukassa osakonnaga toimuvad kutsehariduskeskuse lõpukursustele karjääriteenuste päevad, eesmärgiga pakkuda lõpetajatele karjääriteenuseid. Samuti korraldatakse mobiilseid nõustamise infopäevi õpilastele, eesmärgiga toetada noorte sujuvamat liikumist koolist tööle. Kool on oma aruandes välja toonud, et RTNT ÕKRi õpilased on osalenud erinevatel karjääri üritustel, samuti toimuvad iga õppeaasta alguses infotunnid esimese kursuse õpilastele õppe- ja karjäärinõustaja töö tutvustamiseks.

Lähtuvalt kooli arengukavast 2016-2020, on kooli eesmärgiks lõpetajate rakendumine tööturul osakaaluga 67-72%. Õppurite karjääri valiku teadlikkus on tõusnud, õppekavades on karjääri- ja ettevõtluse baasmoodul. Õppijad on teadlikud võimalusest jätkata õpinguid rätsep-stilist jätkuõppes, mis tuli välja ka vestlusest õppijatega. Kooli hinnangul on nõudlus rätsepatöö eriala lõpetajatele regioonis kasvav. Seda tõestab kooli vilistlaste rakendus, sealhulgas rakendus väikeettevõtjatena, kohanemine muutuvate oludega ja uute tehnoloogiatega, et pakkuda elanikkonnale personaalset rätsep-stilisti teenust. Samas pöörab komisjon tähelepanu OSKA raporti soovitusetele, et sobivate valdkonnaspetsiifiliste kompetentside ja praktiliste oskustega inimeste sisenemine tööturule RTN erialade tasemeõppes ning täienduskoolitustel, kuna piirkonnas on palju rõiva- ja tekstiiliettevõtteid, kes ootavad erialase baasoskusega töötajaid erinevatele ametikohtadele.

Vestlustest selgus, et kool tunnustab väga hea õppeedukusega õppijaid nii kiituskirja kui ka õpitoetusega. Samuti tunnustatakse õppijaid, kes on käinud kooli esindamas erinevatel võistlustel ja üritustel.

Järeldused tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise õppekavarühma õppijate kohta

- **Tugevused**
 - Väljalangevus on hinnatavas õppekavarühmas väga väike, millele on kaasa aidanud õppijate igakülgne toetamine ja individuaalne lähenemine õppetöös.
 - Õppijad on üksteisele mentorid, mis toetab õpimotivatsiooni ja ühtset edasijõudmist õppetöös.
 - Eriala populariseerimisel on kaasa aidanud propageerivate ürituste korraldamine ja ka osalemine.
 - Õpikud, näidismaterjalide mapid on aja- ja asjakohased, mis toetavad õpiväljundite saavutamist.
 - Koolil on aja- ja asjakohased õppevahendid, seadmepargi valik on mitmekülgne ja tehniliselt korras (nt õmblusmasinad erinevate materjalide õmblemiseks). Kool on korraldanud masinate regulaarse hoolduse ning kool võimaldab masinate kasutamist õpilastele kokkulepitud aegadel, et nad saaksid teha õppetöoga seotud praktilisi töid.

- **Parendusvaldkonnad** ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks
 - Erinevate vahendite ja distantsõppe lahenduste kasutamiseks vajavad õpetajad haridustehnoloogi tuge. Hinnates hetkeolukorda ja plaane põimõppe rakendamiseks, soovib komisjon kaaluda lisatuge õpetajatele ja õpilastele erinevate tehniliste vahendite kasutamisel ja põimõppe lahenduste rakendamisel. Lisaks soovib komisjon, tuginedes vestlusele haridustehnoloogiga, leida võimalusi veelgi paremate tehniliste vahendite soetamiseks, et tundide läbiviimine oleks kvaliteetsem ning võimaldaks ka salvestamist. Arvestades muutunud olukorra ja täiskasvanud õppija eripäradega soovib komisjon leida enam võimalusi video kaudu tunni jälgimiseks ning tunni järelevaatamise võimalust.
 - E-õppematerjalid on erinevates keskkondades. Komisjon teeb siinjuures ettepaneku, kaasates protsessi/reeglistiku loomisse kooli haridustehnoloog, vaadata üle õppematerjalide keskkonna loomise protsess, et õppematerjalid oleksid ühes digikeskkonnas, selgelt struktureeritud, õppijatele hõlpsalt leitavad ja kasutatavad ning samas oleks tagatud õppematerjalide digiturvalisus, sh kooli intellektuaalse omandi kaitse.
 - Koolil on olemas vastavad ressursid (töövahendid, programmid jne) valdkonna spetsialistide õpetamiseks. Kuna piirkonnas on palju rõiva- ja tekstiiliettevõtteid, kes ootavad erialase baasoskusega töötajaid erinevatele ametikohtadele, soovib komisjon julgustada õppekavarühma õppijaid valima oma praktikakohaks erineva suuruse ja tegevusega valdkonna ettevõtteid.
 - Kõik praktikajuhendajad ei saa alati kindlatel päevadel korraldatud praktikajuhendajate koolitustel osaleda, kuid praktikajuhendajate jaoks on oluline mõista kooli ootuseid, saada ülevaade praktika juhendamisest, sh hindamisest. Komisjon soovib olla paindlikum tööandjatega neile sobivama aja ja viisi kokkuleppimisel. Üks võimalik lahendus võiks olla veebipõhine juhendamine.
- **Arenguvõimalused**
 - Praktikakohtadena on kooli kodulehel välja toodud andmebaasis erialalist praktikat võimaldavaid asutusi. Hindamiskomisjon teeb koolile ettepaneku andmebaasi tehniliseks täiustamiseks, nt sobiva ettevõtte leidmist abistaks filter märksõna/ valdkonnaga, millise eriala praktikat antud ettevõttes teha saab. Selgema struktuuri loomine aitab õppijatel kõiki andmebaasi sisestatud erialaseid praktikaettevõtteid ning nendega seotud infot üles leida.

3.3 Õpetajad¹

3.3.1. Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad

Kooli ÕKRI õpetajaskond vastab kooli poolt nõutud kvalifikatsioonile, sh praktikud ja motiveeritud praktikajuhendajad. Kooli kolmest põhiõpetajast kaks on seotud töömaailmaga. Õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud.

Kooli arengukava nägi ette, et 50% õpetajatest on erialane kutsetunnistus, 25% kutseõpetaja kutse. ÕKRI õpetajatest 100% omab erialast kutsetunnistust, kutseõpetaja kutse on ühel õpetajal ja täiskasvanute koolitaja kutse samuti ühel õpetajal. ÕKRI õpetajatest ühel on koostatud digitaalne

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

arengumapp, mida peab regulaarselt täitma, kuid mis on õpetajate sõnul aja- ja töömahukas, mistõttu ei ole ka motiveeriv töövahend. Küll aga väitsid õpetajad, et neil, kellel on digitaalne arengumapp, need ei pea tegema iga-aastast eneseanalüüsi. Õpetajad täidavad õppeaasta vältel kooli õppeinfosüsteemis eneseanalüüsi vormi, kus püstitatakse eesmärgid, lisatakse koolitusvajadused, õpirändes osalemine ning stažeerimised uueks õppeaastaks või täiendavad digitaalset arengumappi. Eneseanalüüsi vorm võimaldab analüüsida õppeprotsessi planeerimist, õppija arengu toetamist, koolituste mõjusust, reflekteerida ennast ning teha otsesele juhile või juhtkonnale ettepanekuid.

Vestlustest ja dokumendianalüüsist selgus, et tunnijaotuskava järgmiseks õppeaastaks koostab osakonna juhataja koostöös õppekavarühmajuhi ja liikmetega hiljemalt 01. juuniks. See võimaldab alustada õppetöö planeerimist, õppematerjalide uuendamist ja koostöö kohtade leidmist kolleegidega. Tunnijaotuse planeerimisel on lähtutud õpetatavate õppekavade rakenduskavadest ja tunniimahtudest, moodulite loogilisest järjestusest ning töötajate pädevusest. Koostöö paremaks toimimiseks on koolis igal esmaspäeval kaks esimest koolitundi arutelude, koosolekute ja ühistöö korraldamiseks, mille olulisuse kooli personal ka vestlustel eraldi välja tõi. ÕKRI koosolekutel analüüsitakse õppetöö tulemuslikkust, planeeritakse õppereise, projekte, eelarvet. Koosolekud protokollitakse ja on nähtavad õppeinfosüsteemis.

Alustava õpetaja toetamiseks on koolis välja töötatud „Uue töötaja sisseelamisprogramm“, mis hõlmab endas katseaega ja mentori määramist. Mentori ülesanne on toetada uue õpetaja kohanemist õpikeskkonnaga, olla abiks organisatoorses ja metoodilistes küsimustes. Vestlustelt tuli välja, et hinnatavas ÕKRis on õpetajate mentoriks õppekavarühmajuht.

Kool tõi eneseanalüüsis välja, et õppijatel on palutud hinnata rahulolu ÕKRI õpetajatega. 2016/2017 äa rahuloluküsitlus oli ÕKRI põhine. Keskmine hinne oli hinnatavas ÕKRis 4,50 (kooli keskmine oli 4,21), 2017/2018 õppijate hinnang õpetamisele ja õppetöö korraldusele oli 4,1. 2018/2019 oli 74,4% vastanutest täiesti või pigem nõus õpetajate ja õpetamise tasemega. 2019/2020 rahulolu uuringu tulemused olid vaid kooli põhised, kus hinnati rahulolu 3,81 ning 2020/2021 oli ÕKRis keskmine 4,61 ja kooli keskmine 3,94. Kooli hinnangul õpetajad said eriolukorras uudse kogemuse ja oskavad edaspidises õppetöös olla paindlikumad, loovamad ja õppijakesksemad.

Vestlustest ja dokumendianalüüsist selgus, et ÕKRis on üheks parenduskohaks süsteemne praktikajuhendajate koolitus. Koolipoolne tugi praktikajuhendajatele on hetkel vähene. Oluline on viia ettevõtete praktikajuhendajateni info praktika õpiväljunditest. Vesteldes tööandjatega tuli välja, et kool küll tunnustab neid meene ja tänukirjaga, aga siiani on praktikante juhendatud pigem missioonitundest. Tööandjate ettepanek koolile oleks praktikajuhendajaid motiveerida teistmoodi, nt lisatasu või mõne kooli täienduskoolituse pakkumisega. Samuti võiks kaaluda tööandjate kaasamist rahvusvahelisse õpirändesse.

Komisjoni hinnangul on õppekavadel vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja motiveeritud praktikajuhendajad.

3.3.2. Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng

Kool on eneseanalüüsi aruandes välja toonud, et personali arengu toetamine sisaldab endas tegevusi kolmes peamises valdkonnas: arengutingimuste loomine, enesehindamine ja tagasiside andmine. Töötajate arenguvajaduste hindamisel (enesehindamisel) keskendutakse sellele, mida töötajad ise saavad muuta. Õpetajate kutse-, eri- ja ametialast arengut planeeritakse vastavalt õppekavarühmade hetke- ja arenguvajadustele. Planeerimisel lähtutakse organisatsiooni strateegilistest eesmärkidest,

väärtustest, arengukavast, sisehindamise tulemustest, õppijate vajadustest, osapoolte tagasisidest ja töötajate koolitusvajadustest (eneseanalüüsis). Vestlustel toodi välja ka õpetajate kaasamise rahvusvahelistesse projektidesse, mis on õpetajatele arenemise võimaluseks ja ühtlasi üheks kooli poolseks tunnustamise osaks.

Kooli haridustehnoloog viib läbi digiinfotunde kooli õpetajatele ja töötajatele ning jagab infot e-posti teel uute õppevahendite võimaluste, õppematerjalide, pedagoogikas olulise meetoodilise ja digitehnoloogia valdkonna teemade kohta. Haridustehnoloogi sõnul võiks hinnatava ÕKRI õpetajad töötajatele pakutavaid digitehnoloogilisi koolitusi rohkem kasutada.

Õppeaasta jooksul toimuvad traditsioonilised koolitused: kevadkonverents, meetoodikapäevad, õpirände seminarid, kus üheskoos õpitakse uusi meetodikaid ning jagatakse kogemusi.

Eneseanalüüsis ja vestlustel toodi välja, et õpetajatel on võimalik käia õpirändes, samuti on õpetajad käinud ennast täiendamas erinevatel kursustel, seminaridel. Stažeerimine aitab kutseõpetajal olla kursis reaalse töömaailma ja selle vajadustega ning pakub laialdasemaid võimalusi õppetöö ilmestamiseks töömaailmast pärit näidete ja juhtumite abil. Näiteks Nordplus Adult programmi projekti „*Improvement of quality and innovatsiooni for Adult Education*“ raames stažeerisid rätsepatöö eriala kutseõpetajad töövarjuna kaheksa päeva Islandil Breidholt kolledžis ja Tehnikakolledžis Reykjavikis. Saadud teadmisi ja kogemusi jagatakse kolleegidega ning samuti jagatakse omavahel koolitustel saadud materjale neile, kes soovivad. Näiteks 2018/2019. õppeaastal osalesid tekstiili valdkonna õpetajad hispaania ja inglise keele kursustel, et stažeerimine välisriigis õnnestuks. Samuti osaletakse koos õppekavarühmajuhiga 6 Euroopa kutsekooliga projektis, millest on saadud häid mõtteid õppekavade arenguks. Õpetajad on aktiivsed kasutama õpitud õppetöös ja nad hindavad nende kaasamist rahvusvahelistesse projektidesse väga kõrgelt - õpetajate sõnul on see neile koolipoolne tunnustus. Näiteks 2020/2021. õppeaasta lõpus käis kutseõpetaja stažeerimas Pärnu tipp-rätsepate Aare Pulk ja Gunnar Lõhmuste õmblusateljees ning kasutas stažeerimisel omandatud nippe praktiliste klienditööde juhendamisel ja rätseparõivaste valmistamisprotsessis praktilistes tegevustes õpilastega. Hindamiskülastuse käigus veendus komisjon, et erialaõpetajad teevad omavahel tihedat koostööd, lõimides erinevaid teemasid õppetöös, mis aitab seostada õpitud reaalse töömaailmaga.

ÕKTR koostab igaks õppeaastaks [kalender-tööplaani](#) lähtudes kooli arengukavas toodud prioriteetidest. Õpetajate eneseanalüüs on seotud koolitusplaaniga, mis võimaldab kaardistada koolitusvajadused. Igal õppeaastal analüüsib ÕKTR oma tegevusi, toob välja tugevused ja planeerib parendustegevusi õppeaasta lõpus sisehindamise aruandes. Aruande põhjal koostatakse kalender-tööplan, mida jälgitakse ja täiendatakse järgneva õppeaasta jooksul ja käsitletakse õppekavatöörühma koosolekutel. Hindamisvestluste põhjal kooli personaliga, jõudis hindamiskomisjon järeldusele, et hetkel ei kasutata õpetajate eneseanalüüsist saadud parendusi ja tugevusi maksimaalselt ära, mistõttu näeb komisjon siin ühe parenduskohana õpetajate eneseanalüüsioskuste arendamist, mille kaudu saaks õppe sisuline pool paremini toimima.

Õppetöösse kaasatakse erialaspetsialiste väljastpoolt kooli, kes viivad läbi loenguid ning õpitubasid õppijatele ja töötajatele: loeng rõivalisandite disainist ja praktiline töötuba kübameister Marge Iilase juhendamisel; tehnoloogiapäeval firmade Vectron, Typical masinate ja GBOS laserlõikurite tutvustus ja demonstratsioon firma esindajatelt; tipprätsep Aare Pulk rätsepa karjääririst rääkimas; Sandra Miländer ja Silvia Pöder rääkisid õppimisvõimalused pärast kooli lõpetamist; sissejuhatuses erialasse on alateemade käsitlemisel traditsiooniks saanud kooli vilistlaste kaasamine (räägivad oma karjäärist ning tööelust jne).

Kool on välja toonud tekstiili ja naha töötlemise valdkonnas erinevate koolide vahelise pideva ja tõhusa koostöö. Näiteks kogunevad rätsepa eriala kutseõpetajad regulaarselt õppeaasta jooksul õmblusõpetajate ümarlauas. Teemade osas saab iga osaleja teha ettepanekuid ning päevakava lepitakse eelnevalt kokku. Päevakavas leitakse aega erialasteks koolitusteks ja ekskursiooniks kohalikku tootmis- või õmblusettevõttesse. Viimane õmblusõpetajate ümarlaud toimus augustis 2018 ja ekspertgrupi koosolek toimus 2019 Tallinnas.

Pärnumaa KHK üldkoosolekutel tunnustatakse töötajaid, kellel on tööjuubelid. Igal õppeaastal on võimalik märgata ja esitada tunnustamiseks oma kolleegi erinevates kategooriates. Direktori vastuõtul peetakse meele kutsevõistluse võitjaid ja osalejaid ning nende juhendajaid. Õpilasesindus korraldab parima õpetaja valimisi, kuhu õpilased esitavad kandidaadid. Rätsepate kutseõpetajat tunnustati Omavalitsuste Liidu poolt Pärnumaa aasta kutseõpetaja 2018 tiitliga ja 2020 tunnustati sama kutseõpetajat tulemusliku töö eest rühmajuhendajana.

Komisjoni hinnangul hinnatavas õppekavarühmas õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest.

Järeldused tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise õppekavarühma õpetajate kohta

- **Tugevused**
 - Kõikidel hinnatava õppekavarühma eriala õpetajatel on kutsetunnistus.
 - Omavaheline koostöö õppekavarühma õpetajate vahel on väga hea, nt erialaõpetajad lõimivad erinevaid teemasid õppetöös, mis aitab seostada õpitud reaalse töömaailmaga.
 - Õpetajad osalevad rahvusvahelistes projektides, mis annab neile võimaluse arendada ja jagada oma erialast kompetentsi ning ühtlasi on see võimalus õpetajate sõnul neile kooli poolseks tunnustuseks.
- **Parendusvaldkonnad** ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks
 - Vestlustest praktikajuhendajatega toodi välja, et õpilaste juhendamine toimub oma töö arvelt ja missioonitundest. Tööandjate ettepanek koolile oleks praktikajuhendajaid motiveerida lisaks seni tehtule, nt lisatasu või mingi täienduskoolituse pakkumisega. Samuti võiks kaaluda tööandjate kaasamist õpirändesse (Erasmus +).
 - Õpetajate eneseanalüüs on seotud koolitusplaaniga, mis võimaldab kaardistada koolitusvajadused. Hindamiskomisjon leiab, et hetkel ei kasutata õpetajate eneseanalüüsist saadud parendusi ja tugevusi maksimaalselt ära, mistõttu näeb komisjon siin ühe parenduskohana õpetajate eneseanalüüsioskuste arendamist, mille kaudu saaks õppe sisuline pool paremini toimima.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise õppekavarühma osas

- **Tugevused**

- Õppekavarühma koostöövõrgustik on väga mitmekesine ja õppekavade arendamisel tehakse koostööd erinevate koolidega.
- Koolil on aja- ja asjakohased õppevahendid, seadmepargi valik on mitmekülgne ja tehniliselt korras (nt õmblusmasinad erinevate materjalide õmblemiseks). Kool on korraldanud masinate regulaarse hoolduse ning kool võimaldab masinate kasutamist õpilastele kokkulepitud aegadel, et nad saaksid teha õppetööga seotud praktilisi töid.
- Õpetajad osalevad rahvusvahelistes projektides, mis annab neile võimaluse arendada ja jagada oma erialast kompetentsi ning ühtlasi on see võimalus õpetajate sõnul neile kooli poolseks tunnustuseks.

- **Parendusvaldkonnad ja soovitused**

- 5. taseme õppekavas on kattuvusi 4. taseme õppekavaga ja kõiki 5. taseme rätsep-stilisti kutsestandardi tegevusnäitajaid ei ole võimalik saavutada. Komisjon soovib viia õppekavasse vajalikud muudatused ja parandused, et see vastaks töö keerukuse ja vastutuse poole pealt 5. tasemele ning võimaldaks õpingute lõpuks saavutada kutsestandardis ettenähtud kompetentsid.
- Erinevate vahendite ja distantsõppe lahenduste kasutamiseks vajavad õpetajad haridustehnoloogi tuge. Hinnates hetkeolukorda ja plaane põimõppe rakendamiseks, soovib komisjon kaaluda lisatuge õpetajatele ja õpilastele erinevate tehniliste vahendite kasutamisel ja põimõppe lahenduste rakendamisel. Lisaks soovib komisjon, tuginedes vestlusele haridustehnoloogiga, leida võimalusi veelgi paremate tehniliste vahendite soetamiseks, et tundide läbiviimine oleks kvaliteetsem ning võimaldaks salvestamist. Arvestades muutunud olukorra ja täiskasvanud õppija eripäradega, soovib komisjon leida enam võimalusi video kaudu tunni jälgimiseks ning ka tunni järelevaatamise võimalust.
- E-õppematerjalid on erinevates keskkondades. Komisjon teeb siinjuures ettepaneku, kaasates protsessi/reeglistiku loomisse kooli haridustehnoloog, vaadata üle õppematerjalide keskkonna loomise protsess, et õppematerjalid oleksid ühes digikeskkonnas, selgelt struktureeritud, õppijatele hõlpsalt leitavad ja kasutatavad ning samas oleks tagatud õppematerjalide digiturvalisus, sh kooli intellektuaalse omandi kaitse.
- Kuna praktikajuhendajad ei saa alati kindlatel päevadel korraldatud praktikajuhendajate koolitustel osaleda, kuid praktikajuhendajate jaoks on oluline mõista kooli ootuseid ja saada ülevaade praktika juhendamisest, sh hindamisest. Komisjon soovib olla paindlikum tööandjatega neile sobivama aja ja viisi kokkuleppimisel. Üks võimalik lahendus võiks olla veebipõhine juhendamine.

- **Arenguvõimalused**

- Rätsepa kutsestandardeid ja ka eriala trende järgides, soovib komisjon tuua õppekavadesse selgemalt sisse jätkusuutlikkuse ja ringmajanduse teema.

- Kuna seeriatootmise ettevõtted vajavad häid oskustöötajaid, teeb komisjon koolile ettepaneku kaaluda õmbleja tase 4 õppe juurutamist, mida võiks teha kas siis õpiampsudena või põhiõppena.